

Styrelsens förslag på motion 2

Från Jimmy Boije Styrelsen JHFF

Styrelsen i FSF besvarar endast att-satsen i motionen.

Styrelsens bedömning

Motionärerna lyfter viktiga saker som förbundet och de regionala föreningarna tillsammans behöver arbeta med. Detta är också frågor som styrelsen arbetar med. Eftersom förbundets arbete hanteras av den helt ideellt arbetande styrelsen där styrelsen dels ska hantera kontakter med ett flertal myndigheter och beslutsfattare genom påverkansarbete, dels svara på ett flertal remisser som landar på förbundets bord. Arbetet med det immateriella kulturarvet och det beslut som förväntas i slutet av året kräver mycket tid av styrelsen. Allt arbete som pågår syftar till att bevara, främja och utveckla fäbodkultur och utmarksbruk.

Styrelsen har förståelse för att man från medlemmars sida vill se omgående resultat men påverkansarbete sker inte över en natt utan det kräver tålamod och långsiktighet. Det är viktigt att vi inom fäbodrörelsen kan visa upp en enad front och lägger all vår energi på utåtriktad verksamhet.

Detta är ett utdrag ur befintliga stadgar

§ 2 Ändamål och syften

Föreningens huvudsakliga ändamål är att:

- Vara en samlande organisation för alla som har intresse av att bevara, främja och utveckla fäbodkultur och utmarksbruk.
- Vara den svenska fäbodrörelsens samlande röst.
- Agera i de frågor som omfattar föreningens ändamål och syften utifrån att den är partipolitiskt och religiöst obunden.

Föreningens syfte är att:

- Verka för att bevara, utveckla och främja fäbodbrukarnas, fäbodägarnas, fäbodarnas, fäbodkulturens och utmarksbrukets innehåll och möjligheter
- Verka för näringsverksamhet genom såväl företagande som självförsörjning
- Verka för att bevara, främja och utveckla kulturhistoria, byggnadskultur, natur- och kulturmiljövården, levande kulturarv, biologiskt kulturarv och immateriellt kulturarv, samt förvaltningen av traditionell kunskap
- Verka för att stödja och utveckla fäbodbrukarnas och utmarksbrukarnas resursrättigheter, roller och möjligheter utifrån hävd, sedvana, lagstiftning och internationella konventioner
- Verka för att hävda och utveckla fäbodkulturens och fäbodbrukarnas roller och möjligheter med utgångspunkt i konventionen om biologisk mångfald, CBD (*)

Med ovanstående argument föreslår styrelsen:

Att motionen ska anses besvarad.

Styrelsen i FSF arbetar med följande svarsalternativ.

Bifallen: Ny fråga som FSF ska arbeta med.

Besvarad: Befintlig fråga som FSF redan arbetar med.

Avslagen: Fråga som FSF inte ska hantera utifrån ansvarsområde, eller som skulle försvåra pågående arbetet eller att personella och ekonomiska resurser inte finns.

Motion till FSF årsstämma i Mora 240420

Ett samlat kulturarvsarbete inom fäbodrörelsen

Förslag: Jämtland Härjedalen Fäbodförening föreslår årsstämman besluta

Att genom FSF ta initiativ till ett samlat kultur- och näringspolitiskt arbete från fäbodrörelsen för att fokusera på våra grundläggande intressefrågor med den konkreta målsättningen att förbättra förutsättningar och villkor för fäbodbrukare/betesbrukare/ djurhållare, för våra näringsverksamheter och för vårt levande kulturarv.

Bakgrund: Fäbodbruk och utmarksbete möter en komplex verklighet i Jämtland Härjedalen. Det finns många krafter och olika intressen som har anspråk på resurser, mediautrymme, historisk legitimitet och inte minst markanvändningen idag och för framtiden. Utifrån detta så tog styrelsen upp nedanstående skrivelse till diskussion vid det ordinarie årsmötet 240317 i Vigge. Årsmötet beslutade att styrelsen skulle arbeta vidare med detta som motion till förbundet. Vi är från Jämtland Härjedalen medvetna om att alla regionala fäbodföreningar kan möta olika frågor och uppleva olika utmaningar. Den nedanstående översikten beskriver alltså vad som utgör väsentliga frågor i Jämtland Härjedalen. Om det inte redan är genomfört så bör kanske motsvarande beskrivningar tas fram även för övriga delar av fäbodområdet.

Efter förankring i styrelsen för Jämtland Härjedalen Fäbodförening, genom Jimmy Boije, ordförande

Bifogas skrivelsen vid JHFF årsmöte 240317:

Med all rätt börjar nu fäbodbruket uppmärksammas utifrån de kultur- och historiska värden detta kulturarv bär; Den svenska fäbodkulturen är nu tillsammans med den norska seter-kulturen nominerad till den representativa listan för immateriellt kulturarv hos UNESCO; Vi börjar nu att kunna synliggöra fäbodbrukets rötter tillbaka i förhistorisk tid med etableringen av det första jordbruket under bondestenålder och bronsålder; Förhoppningsvis kan även utmarksbetet och våra betesdjur uppmärksammas och bli en legitim resurs för lokal produktion, jobb- och värdeskapande och en grundläggande resurs för krisberedskapen; Just för Jämtland och Härjedalen konstaterade Riksantikvarieämbetet i en skrivelse till regeringen 1999 att " I de sydligare fjälltrakterna finns alltjämt betydande rester kvar av en fjällbondekultur som i vissa fall har anor tillbaka i förhistorisk tid, men som inte är samisk. I t ex Indalsälvens, Ljungans och Ljusnans dalgångar har funnits en agrar bosättning redan under järnåldern och alldeles i fjällkanten...."; Det är också uppmuntrande att kulturarvet fått en framskjuten placering i den regionala kulturplanen och att det särskilt omnämns att fäbodkulturen har en stark historia i länet; Turistnäringen bör kunna innebära möjligheter även för fäbodbruket att utveckla olika besöksprodukter, och inte minst för pedagogisk och ungdomsverksamhet.

Samtidigt finns också ett antal orosfaktorer och motsatta trender; Vi lever i en tid med generellt minskande kunskap om fäbodbruket; Antalet aktiva betesbrukare minskar samtidigt som den ökar andelen nya skogsägare som saknar den lokala kunskapen och historiska förankringen; Så utvecklas i många områden turistindustrin och det medför också ett ökande antal besökare ute i markerna; Med tiden ökar ifrågasättanden av betesdjuren, betesrättigheterna och med det grunden för det traditionella fäbodbruket och det sedvanliga utmarksbetet med frigående boskap i skog och fjäll.

Bristfälliga ekonomiska möjligheter och trubbiga regelverk innebär alltför få djurföretag som också kan bedriva fäbodbruk. En sviktande infrastruktur på landsbygden, och en socialt utsatt situation för djurföretagare/fäbodbrukare medför att alltför få ur de yngre generationerna ser sig ha möjligheter att ta över eller starta nya företag.

Så ser vi också att det finns en inte obetydlig brist på stöd och legitimitet för fäbodbruk och fjälljordbruk. För andra näringar sker en utveckling, och ett exempel är det som sker inom ramen för den skenskommittén. Nu aktuell med ett delbetänkande på remiss. Detta sker samtidigt som motsvarande kunskaper och insikter kring fäbodbruk och fjälljordbruk i praktiken ännu förbises, och motsvarande utveckling uteblir.

Förslag: Mot denna bakgrund vill vi nu lyfta fram behovet av ett samlat kultur- och näringspolitiskt arbete från fäbodrörelsen för att fokusera våra grundläggande intressefrågor med den konkreta målsättningen att förbättra förutsättningar och villkor för fäbodbrukare/djurhållare, för våra näringsverksamheter och för vårt levande kulturarv. Vi föreslår att Fäbodförbundet ska samordna detta, och vi är från Jämtland Härjedalen Fäbodförening intresserade av att medverka i ett sådant arbete.